

Dossier del professor

Taller d'escriptura "sopa de lletres"

Quan érem ibers. Els tallers d'Ullastret

Ullastret
Museu d'Arqueologia
de Catalunya

TALLER D'ESCRITURA – SOPA DE LLETRES

Quan érem ibers. Els tallers d'Ullastret

Presentació

L'escriptura és un sistema de comunicació mitjançant signes gràfics entre individus o grups humans. En l'evolució de l'escriptura es poden distingir tres etapes: la pictogràfica, la ideogràfica i la fonètica. No és possible determinar quin va ser el poble que va inventar l'escriptura perquè el més probable és que s'hagin produït diferents processos en diversos llocs de la Terra.

Gràcies a l'escriptura els homes van poder enregistrar dades de comptabilitat, normes socials i costums, records d'esdeveniments, sentiments individuals i col·lectius. D'aquesta manera en quedava constància per a ells mateixos i per a la posteritat, creant una memòria col·lectiva. La major part dels investigadors accepten que l'escriptura va començar i es va desenvolupar amb la comptabilitat, com a conseqüència directa de les exigències d'una economia en expansió.

L'escriptura neix d'una convenció: un col·lectiu dota de significat ideogràfic o fonètic un grup de signes. En principi, qualsevol sistema d'escriptura inventat per a un idioma pot adaptar-se a d'altres. Així, els japonesos van importar els caràcters xinesos malgrat que els dos idiomes són molt diferents i els grecs van prendre molt possiblement el seu alfabet dels fenicis, modificant aquesta escriptura i enriquint-la amb altres signes.

L'alfabet és un sistema de signes gràfics emprats en l'escriptura d'una llengua, basat en el principi d'assignar un sol signe per a cada so. La paraula alfabet prové del grec i està formada pel nom de les dues primeres lletres gregues: l'alfa i la beta. Tots els alfabetes estan formats per un nombre determinat de signes, entre 20 i 30 lletres més o menys, que transcriuen els fonemes, els sons més simples d'una llengua.

Objectius del taller

- Entendre que el descobriment de l'escriptura va tenir gran importància per al desenvolupament de la humanitat
- Saber que no totes les escriptures utilitzen el sistema alfabètic
- Aprendre quines són les principals característiques de l'escriptura ibèrica
- Conèixer quins suports utilitzaven els ibers per escriure
- Conèixer quins testimonis ens han quedat de l'escriptura ibèrica

Continguts de Fets, Conceptes i Sistemes Conceptuals

- Els orígens de l'escriptura i els primers alfabetes.
- La llengua i l'escriptura ibèrica
- Orígens
- Tipus
- Suports utilitzats
- Restes de l'escriptura ibèrica
- Les dificultats per interpretar-la

Continguts de procediment

- Identificar i utilitzar els símbols ibers amb l'ajut d'un alfabet
- Utilitzar un suport característic d'època ibèrica

Actituds, valors i normes

- Comprendre la importància de saber llegir i escriure

Desenvolupament de l'activitat

Amb l'ajut d'un alfabet ibèric, els nens, dividits en grups, escriuran un petit text de compra-venda sobre paper, que passaran a un altre equip, que haurà de traduir-lo. El primer grup també haurà de traduir el text que rebí.

Un cop hagin fet aquesta pràctica, escriuran sobre fang i amb l'ajut d'un estil el seu nom.

Temps i necessitats

Durada: aproximadament 1h 30'

Condicions econòmiques i material

Dossier del professor

Preu: 1,80 € /alumne (mínim 20 alumnes)

36 € /grup (els grups inferiors al número estipulat com a mínim han de pagar el preu grup)